

THE EXTERIOR OF THE KINDERGARTEN AS A MEANS OF AESTHETIC EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN

Darina Dobрева

Varna Technical University, Bulgaria, darina.dobрева@tu-varna.bg

Abstract: The preschool stage is the period of the fastest development in children. This is the time of the initial formation of the physical and mental qualities that a person needs in life, as well as their initial socialization. This research is aimed at revealing the concept of aesthetics in the education of preschool children through decorating the exterior.

The object of the study is the process of aesthetic education of preschool children. The subject is the exterior as a means of aesthetic education of preschool children. The purpose of the training is to develop the artistic exterior of the kindergarten, aimed at the tasks of aesthetic education in preschool children, by:

- defining the essence of the concept of "aesthetic education" and its role in the development of preschool children;
- tracing the goals, tasks, forms and methods of aesthetics in education;
- characterizing the role of the environment for aesthetic development in the personal development of children;
- comparing trends in Bulgarian and foreign design practice in the design of exteriors for kindergartens, analyzing some specific projects;
- describing the main principles of developing projects for decorating facades in kindergartens.

To achieve the goal it is necessary to pay special attention to the color scheme of exteriors and interiors, taking into account the peculiarities of children's ergonomics and perception. Natural materials should be used that create a sense of safety and security.

When designing kindergartens, it is necessary for the building to organically fit into the existing landscape (in the kindergarten there should be an "openness" to nature).

It is recommended that open and semi-open yards be designed as play areas. Special attention has been paid to the main paths in the garden, which are paved or covered with tiles. The sports area can be covered with a custom-made path of rounded pebbles as this paving material is excellent prevention against flat feet in children.

Keywords: exterior, kindergarten, aesthetic education, safety

ЕКСТЕРИОРЪТ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА КАТО СРЕДСТВО ЗА ЕСТЕТИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦАТА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Дарина Добрева

Технически университет – Варна, България, darina.dobрева@tu-varna.bg

Резюме: Предучилищният етап е периодът на най-бързото развитие при децата. Това е времето на първоначалното формиране на физическите и умствените качества, от които човек се нуждае в живота, както и неговата начална социализация. Това изследване е насочено към разкриването на понятието естетика в обучението на децата в предучилищна възраст чрез декориране на екстериора.

Обектът на изследването е процесът на естетическо възпитание на децата от предучилищна възраст. Предметът е екстериорът като средство за естетическо възпитание на децата в предучилищна възраст. Целта на обучението е да се развие художественият екстериор на детската градина, насочен към задачите на естетическото възпитание в предучилищната възраст на децата, като се:

- определи същността на понятието „естетическо възпитание“ и неговата роля в развитието на децата в предучилищна възраст;
- проследят целите, задачите, формите и методите на естетиката в образованието;
- характеризира ролята на средата за естетическо развитие в личностното развитие на децата;
- сравнят тенденциите в българската и в чуждата дизайнерска практика при проектирането на екстериори за детски градини, като се анализират някои конкретни проекти;
- описват основните принципи на разработване на проектите по декорация на фасадите в детските градини.

За да се постигне целта, е необходимо да се обърне специално внимание на цветовата схема на екстериорите и интериорите, при отчитането на особеностите на детската ергономичност и възприятие. Трябва да се използват естествени материали, които създават усещане за безопасност и сигурност.

При проектирането на детските градини е необходимо сградата органично да се впише в съществуващия ландшафт (в детската градина трябва да има „отвореност“ към природата).

Препоръчително е откритите и полуотворените дворове да се оформят като зони за игра. Обърнато е специално внимание върху основните пътеки в градината, които са асфалтирани или са покрити с плочки. Спортната зона може да бъде покрита със специална пътека, изградена от заоблени камъчета. Това покритие ще бъде отлична превенция срещу плоскостъпие при децата.

Ключови думи: екстериор, детска градина, естетическо възпитание, безопасност

1. ВЪВЕДЕНИЕ

При проектирането на детските градини се обръща внимание не само на местоположението на сградата, но и на екстериора, благоустройството и озеленяването около нея, тъй като децата прекарват голяма част от активното си време и средата им трябва да е комфортна, безопасна и естетически приятна. Обект на представеното изследване е естетическото възпитание на децата в предучилищна възраст, а предметът е фокусиран върху екстериора на детската градина. Целта на изследването е да се систематизират принципите при създаването на екстериора на обектите, които имат естетическо, познавателно, развлекателно значение. За да се постигне целта, са решени следните задачи:

- анализ на съвременните публикации по темата;
- анализ на принципите при оформление на детските заведения с цел създаване на нова образователна среда;
- разглеждане на благоустройството на озеленените части на детските градини.

2. МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Избрани и описани са фасадите и озеленяването на четири детски градини в град Варна. Сравнени са с ефектни фасади и градини на чужди детски заведения. Направените изводи са полезни в обучението по дисциплината „Индустриален дизайн.“

3. РЕЗУЛТАТИ

Благоустройството на детските дворове се извършва със следните цели:

- зонирание на територията;
- обезпечаване на безопасността и комфортното провеждане на занятията на открито;
- оформяне на естествени природни зони в градска среда;
- обезпечаване с безопасен достъп до игровите зони.

Озеленената площ около детската градина трябва да бъде не по-малко от 50% и всички зелени зони трябва да бъдат свързани с пътечки помежду си. Дърветата трябва да се засаждат на разстояние не по-малко от 5 м от зданието и на 2 м от зоната, където са разположени подземните комуникации. Спортните площадки не трябва да се проектират под короните на високи дървета. Те трябва да бъдат добре осветени и безопасни. Размерът на площадките зависи от общия брой възпитаници в детската градина. Основните зони на екстериора на детската градина можем да сведем до:

- игрова;
- естетическа;
- спортна;
- за отдих.

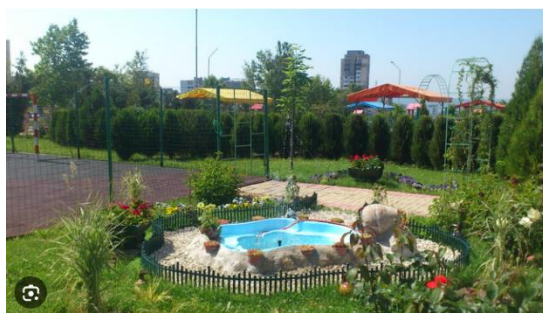
В общото пространство на детската градина влизат пространствата за каране на велосипед, локалните зони за всяка детска група, пясъчниците, беседките и др. Теренът трябва да е изравнен без вдлъбнатини и дупки. Децата трябва да развият умения за грижа за растенията и умения за движение между зоните. Растенията, които се препоръчват за озеленяване, са широколистни дървета, ниски иглолистни дървета и храсти, ягодоплодни храсти без бодли, тревна площ, устойчива на утъпкване. Покритието на площадката в детската градина може да бъде от:

- пясък – най-популярен материал, евтин, развива фината моторика. Всяко място може да се превърне в импровизиран пясъчник. Може да бъде използван като естествена настилка, която да подобрява плоскостъпието при децата. Недостатъкът му е, че бързо се замърсява, трудно се почиства. Малките деца понякога се опитват да ядат пясък;
- трева – меко покритие, екологичен и безопасен материал, но при активно използване се утъпква и не успява да порасне. Изисква чести грижи – поливане и подстригване;

- дървени стърготини – меко покритие, подходящо за ходене и игри. Недостатъци – в мокро състояние полепва по обувките и се разпръсква по цялата територия, а когато е в сухо състояние, е пожароопасен материал;
- гумено покритие – съвременен и красив вариант, който се изработва от преработени каучукови частици. Изделието не задържа вода, мие се лесно, свежда до минимум вероятността за травми. Може да бъде изградена зона за сензорна интеграция и ерготерапия при деца, на базата на релефни форми, които също могат да подобрят плоскостъпието. Недостатъци – висока цена и отделните плочки лесно се деформират.

При декориране на фасадите се препоръчва използването на един или два цвята като основни. Допълнителният цвят трябва да съответства на тона и хармонично да допълва основните цветове. Възможно е използването на няколко допълнителни цвята, но общата им площ не трябва да надвишава 40% от фасадното пространство. Акцентите, в които се използват контрастни цветове, могат да бъдат около 10 %. Декорирането на фасадата на детската градина е важно и във връзка с различните празници, тъй като тя създава радост и забавление за децата. Най-популярният начин за създаване на празнична атмосфера, е да се украси фасадата чрез: балони, осветление, цветя, ленти.

Фиг. 1. Детска градина във Варна – фасада и двор

На фиг. 1 е представена нова детска градина, чийто екстериор е изграден от фасада и прекрасно поддържан двор, които създават естетика за децата. Това е постигнато чрез комбинирането на различни зелени дървета, храсти и растения, комбинирани с изкуствено езерце и спортна зона, изградена от каучуково покритие. Фасадата е постигната чрез комбинация от два основни цвята – жълто и синьо, което кореспондира и с наименованието ѝ. На жълтата фасада са изобразени дъга, облаци и делфинче, което се свързва с любимите приказки на децата.

Фиг. 2. Екстериор на детски градини във Варна

На фиг. 2 са представени едни от най-новите сгради на детски градини във Варна. Зданията са двуетажни. На първата снимка стилът наподобява скандинавския. Фасадата е изчистена. Вдясно екстериорът е едноцветен. Избран е синият цвят, който се свързва с наименованието на детската градина. И двете детски заведения разполагат със зони за почивка, игра и занимания.

Фиг. 3. Детска градина в Германия

Фиг. 4. Детска градина във Виетнам

На фиг. 3 е изобразена детска градина в Карлсруе, Германия. Сградата е тематична и изобразява котка. Устата ѝ е входът, а прозорците са очите на котката. Тази форма има мотивираща функция за децата. Около сградата е поставена естествена настилка – трева. Децата влизат през устата на котката, посещават часовете в корема ѝ и излизат през опашката, която е пързалка. На фиг. 4 е представена детска градина във Виетнам. Концепцията е природа и природосъобразен начин на живот. Покривите са озеленени. Има достатъчно площ за игри и почивка.

4. ДИСКУСИЯ

Фасадата е визитната картичка на всяка сграда, като изразява нейната уникалност и неповторимост. Съвременните сгради имат неограничени възможности за изграждане на фасади и екстериор. В украсата им може да се включват един или повече материали. Повърхността на сградата може да бъде гладка или грапава. Сградите, които са боядисани могат да бъдат оцветени с боя, абсорбираща светлина, да са лъскави или матови, твърди или меки. Цветовата изразителност може да бъде светла или тъмна, наситена или слаба, контрастна или приглушена. При правилно подбрани материал и цвят сградата ще бъде стилистично хармонизирана, като се подчертава цялостната ѝ изразителност. При избора на цветовата схема трябва да се имат предвид препоръките на цветотерапията като елемент от психофизиологията. Характерните цветове в цветотерапията са жълт, зелен и син. Жълтият е хармонизиращ, като предизвиква радостни усещания при децата. Зеленият цвят има положителен ефект върху промяната и развитието на характера на детето, като му дава увереност и смелост. Синият цвят изразява лекота и свежест. Съвременната фасадна облицовка изпълнява не само естетическа функция, но трябва да отговаря и на всички строителни, термични и технически изисквания и правила. В Европа се предпочитат материали за фасаден дизайн Saragol: бои за основи; структурни мазилки; възстановителни покрития; системи за окачване и др. За развитието на спортните умения, както и да се компенсира липсата на свободна зона за разходка в някои детски градини, могат да се използват игрални ниши на фасадата на сградата, постигнати чрез геометрични фигури (кръг, квадрат, триъгълник). Също така е възможно да се монтират перфорирани елементи в плоски, масивни конструкции, което ще осигури допълнителна декорация.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение можем да обобщим, че архитектурните и цветовите решения на фасадите на детските градини се формират въз основа на комбинация от цветове, съчетани с остъкляване и иновативни компоненти. Всичко това придава индивидуален вид на сградата и развива естетическото възприятие при децата, като вниманието им се фокусира върху ежедневните дейности, с които малките обитатели се ангажират и активно участват в общността. Така те трупат сензорна информация (тактилна, слухова, зрителна и др.), въз основа на която опознават тялото си, света и хората около себе си, както и заобикалящата ги среда.

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

- Alderson, P. (2004). Ethics, Doing Research with Children and Young People, eds. S. Fraser, V. Lewis, S. Ding, M. Kellet, C. Robinson, SagePublications; 97-112.
- Cao, T., Lian, Z., Ma, S., Bao, J., (2021). Thermal comfort and sleep quality under temperature, relative humidity and illuminance in sleep environment Journal of Building Engineering, 43, pp. 102575.

- Clark, A. (2010) Transforming Children's Spaces, Children's and Adults' Participation in Designing Learning Environments. Routledge.
- Xu, X., Lian, Z., Shen, J., Lan, L., (2021). Environmental factors affecting sleep quality in summer: A field study in Shanghai, China Journal of Thermal Biology, 99, pp. 102977.
- Wen, L., and Sima, L., (2022). Analysis of outdoor activity space-use preferences in rural communities: an example from Puxiu and Yuanyi village in Shanghai," Land, vol. 11, no. 8, pp. 1273.
- Zhang, X., Han, L., Wei, H., Tan, X., Zhou, W., Qian, W., Li. Y. (2022). Linking urbanization and air quality together: A review and a perspective on the future sustainable urban development J. Clean. Prod., 130988.
- Zhang,, Z.-wan Di Wu, and C.-jiong Zhang, (2021). Study of Cellular traffic Prediction based on multi-channel Sparse LSTM," Computer Science, vol. 48, no. 6, pp. 296–300.
- Zougheibe, R., Xia, J. C., Dewan, A., Gudes, O. and Norman, R. (2021). Children's outdoor active mobility behaviour and neighbourhood safety: a systematic review in measurement methods and future research directions," International Journal of Health Geographics, vol. 20, no. 1, pp. 1–24.
- http://uchilishta.guide-bulgaria.com/a/10944/detska_gradina_morski_svyat_.htm (27.01.2024 г.)
- <https://delfinche.com/2-2> (27.01.2024 г.)
- <https://delfinche.com/> (27.01.2024 г.)
- <https://bnr.bg/varna/post/101889550> (27.01.2024 г.)
- <https://www.pinterest.com/pin/967851776149159525/> (27.01.2024 г.)
- <https://www.archdaily.com/566580/farming-kindergarten-vo-trong-nghia-architects> (27.01.2024 г.)